

Sisäasiainministeriö
Poliisiosasto
Poliisiylijohtaja Mikko Paatero

- 1) Poliisiosaston kirje: Ampuma-aseiden hallussapitolupien antaminen ja peruuttaminen (SMDno/2008/1009/29.9.2008)
- 2) Poliisiosaston kirje: Tarkennus edelliseen viiteasiakirjaan (SMDno/2008/1009/14.10.2008)
- 3) SM:n asiakirja: Aselainsäädännön ja eräiden siihen liittyvien säädösten uudistamista koskevan hankkeen asettaminen (SM 109:00/2008)

YHTEISTYÖ ASELAIN UUDISTAMISEEN LIITTYEN

Ammunnan ja metsästyksen harrastajat ympäri maata ovat olleet erittäin huolestuneista viime aikojen traagisista tapahtumista. Yhteinen huolestuneisuus on, että kuinka voisimme löytää keinoja erityisesti vastaavien murheellisten tapahtumien estämiseksi mutta samalla turvaten laaja-alainen harrastustoimintamme. Olemme vakuuttuneita siitä, että toiminnallamme olemme omalta osaltamme vähentämässä nuorten syrjäytymistä, mikä on mitä ilmeisimmin ollut niin Jokelan kuin Kauhajoenkin tapahtumien taustalla.

Esitämme, että ampumaratafoorumi voisi aktiivisella toiminnallaan olla tukemassa Sisäasiainministeriötä aselain uudistamisprosessissa. Tähän liittyen pyydämme mahdollisuutta tulla esittelemään tarkemmin ajatuksiamme tavoitteena avoimen ja yhteistyöhakuisen synergiahöyryjä mukanaan tuovan yhteistyön käynnistämiseksi kolmannen viiteasiakirjan hankkeen toteuttamiseksi.

Ampumaratafoorumissa ovat edustettuina

- Suomen Ampumaurheiluliitto
- Suomen Ampumahiihtoliitto
- Metsästäjien Keskusjärjestö
- Suomen Metsästäjäliitto
- Reserviläisurheiluliitto (sis. RUL ja RES)
- Maanpuolustuskoulutusyhdistys sekä
- Asealan Elinkeinonharjoittajat .

Ampumaratafoorumi edustaa siten noin 500 000 ammunnan ja metsästyksen harrastajaa ja kykenee toimimaan lähes kaikkien alan harrastajien nimissä. Foorumi kykenee kokoamaan lyhyelläkin varotusajalla jäsenkuntamme näkemykset ja siten voisimme ennakkoiden olla pienentämässä edessä olevien välttämättömien aselain muutosten soveltamis- ja tulkintavaikeuksia.

Ampumaratafoorumi on käynnistänyt ampumaharrastuksen kehittämishankkeen 2008 - 2013. Hankkeen kokonaistavoitteena on taata ja turvata koko maahan yhtenäiset, turvalliset, viranomaismääräysten mukaiset, toiminnalliset ja koulutukselliset edellytykset vapaaehtoiselle, järjestäytyneelle ampumaharrastukselle ja sen kehittämiseksi tulevaisuudessa

Hankkeen valmistelu aloitettiin jo keväällä 2007. Tähän mennessä käydyissä keskusteluissa on ollut esillä pääosa viiteasiakirjoissa esitetyistä tarkennuksista hallussapitolupaehtojen soveltamiseksi.

Olemme rakentamassa niin sanottua Shooting Card –järjestelmää. Tutkinnon suorittaminen olisi perusedellytys omilla aseilla järjestöjen hallinnoimilla ampumaradoilla suoritettavalle itsenäiselle harjoittelulle. Järjestelmä tulee sisältämään juuri samansisältöisiä elementtejä kuin viiteasiakirjan tarkennukset varmistaaksemme, että uusi harrastaja on vastuullinen ja seuratoimintaan sitoutunut jäsen.

Kahdessa ensimmäisessä viiteasiakirjassa on esitetty useita hyviä ja kannatettavia tarkennuksia. Joidenkin tarkennusten osalta olemme kuitenkin nähneet haasteita joko niiden toteuttamisen, soveltamisen tai tulkinnan osalta. Alustavia näkemyksiämme kyseisistä kohdista ja mahdollisista ratkaisuvaihtoehdoista on esitetty liitteessä 1.

Ampumaratafoorumin jäsenjärjestöjen puolesta

Foorumin puheenjohtaja

Risto Aarreki

1 LIITE = 2 sivua

Tiedoksi: Sisäasiainministeri Anne Holmlund
Hallitusneuvos Jouni Laiho

Ampuma-aseiden hallussapitolupien antamista ja peruuttamista koskevien soveltamisohjeiden (viiteasiakirjat 1 ja 2) haasteita

Tarkistetuissa hallussapitolupien antamista ja peruuttamista koskevissa asiakirjoissa on korostettu, että ensimmäistä aselupaansa hakevien henkilöiden osalta lupamenettelyn tulee olla kattavamman ja laajemman kuin seuraavaa lupaa hakevien. Kannatamme kyseistä ajatusta. Sen sijaan seuraavan aseluvan myöntämisprosessin vastaavalle asetyypille tulisi olla varsin joustavan säännöllisesti ammuntaa tai metsästystä harrastavien osalta.

Julkisuudessa on paljon ollut esillä kysymys lääkärintodistuksesta ja sen myöntäjästä. Mikäli tullaan luomaan vastaavantyyppinen lääkärintodistuskäytäntö kuin ajokorttia haettaessa, on näkemyksemme, ettei sitä tulisi soveltaa aseluvan uusijoihin. Kannatamme aselupien peruuttamista niin väkivaltarikollisilta kuin terveydellisten syidenkin perusteella henkilöiltä, jotka voivat olla vaaraksi joko itselleen tai muille.

Tarkennetun ohjeistuksen mukaan henkilön, joka hakee ampumaurheilu tai -harrastus -perusteella ensimmäistä lupaa pistooliin, pienoispistooliin, revolveriin tai pienoisrevolveriin, tulisi aina osoittaa harrastaneensa kyseisellä asetyypillä aktiivisesti ammuntaa vuoden ajan ampumaseuran ohjauksessa. Ampumaratafoorumissa käydyn keskustelun perusteella voidaan todeta, että jo nykyisin monella seuralla on käytössään ns koeaika ennen jäseneksi hyväksymistä. Sen pituus vaihtelee yleensä puolesta vuodesta vuoteen. Tänä aikana on mahdollista varmistaa hakijan ampumataidon kehittyminen turvalliselle tasolle sekä sitoutuminen seuran sääntöihin. Vasta tämän koeajan jälkeen on kirjoitettu harrastustodistus, jota on pyydetty aseiden hankkimislupahakemusta varten.

Mielestämme ajatus tietyn ajan pituisesta aktiivisesta harrastuneisuudesta on hyvä ja suositeltava. Uskomme, että tämä harrastuneisuus ja turvallisuustason paraneminen olisi osoitettavissa yhtä hyvin myös ilma-aseilla suoritettavalla säännöllisellä harjoittelulla. Joissakin ilma-aseissa on myös viiden patruunan lipas, mikä mahdollistaa erilaisten ammuntojen harjoittelun. Toki ennen henkilökohtaisen pistoolin hankkimisluvan myöntämistä tulee hakijan olla harjoitellut jonkin aikaa lajiin sopivalla aseella perehtyä sen ampumateknisiin ominaisuuksiin.

Ilma-aseiden hyväksyntä harjoitteluaseeksi poistaisi samalla myös toisen ongelman, joka aiheutuu vuosiharjoittelurytmistä. Ruutiasekausi kestää useimmiten vain puoli vuotta, vaikka paikkakunnalla sattuisi olemaankin 25 metrin sisäampumarata. Useimmissa seuroissa siirrytään ilma-asekauteen lokakuussa ja ulkoradat avataan ammunnan harjoitteluun huhtikuun tietämillä. Siten vuoden mittainen yhtäjaksoinen harjoittelu ei ole käytännössä mahdollista esimerkiksi pienoispistoolilla.

Mielestämme pistooleiden osalta edellä mainitut lupaehtojen tiukennukset koeaikoineen ovat riittäviä. Siten ajatusta, ettei pistooleihin myönnettäisi lupaa ensimmäisenä ampuma-aseena, pidämme tarpeettomana. Sen soveltaminen käytäntöön edellyttäisi esimerkiksi pistooliammuntaan keskittyvän nuoren ”kultahippumme” hankkivan tarpeettoman haulikon tai kiväärin ennen tarvitsemaansa pistoolia.

Edellä mainittua tietyn määräajan pituista ampumaharrastuksen osoittamista varten tulisi tehdä yhtenäinen lomake täyttöohjeineen. Olemme mielellämme käytettävissä sellaisen laatimisessa, jotta sekä dokumentoinnin tavoitteet että käytännön toteutus olisivat täytettävissä ja mahdollisimman helposti toteutettavissa.

Viiteasiakirjoissa on suositus myös lupien määräaikaisuudesta. Olemme miettineet vastaavaa asiaa Shooting Cardin yhteydessä. Eli kuinka pitkän harjoittelutauon jälkeen tulisi joko suorittaa tutkinto kokonaan uudelleen tai osoittaa kevennetyllä menettelyllä tiedollisen ja taidollisen tason säilyneen ammunnan harrastajalla? Olemme kuitenkin vakuuttuneita siitä, että aktiivisten harrastajien osalta kortin vanhenemiselle ei ole perusteita. Siten kortti olisi ns toistaiseksi voimassa ja vain harjoittelutauko antaisi aiheen sen peruuttamiselle. Tällaista lähestymistapaa toivomme myös aselupien osalle.

Olemme pohtineet varsin laajasti myös eri asetyyppien käyttötarkoituksen arvioinnin toteuttamiseksi. Ilmeisesti käytännön mahdottomuus lienee niiden kaikkien mallikohtainen listaus käyttötarkoituksen mukaan. Yleisten ominaisuuksien luettelointi käyttötarkoitukseltaan on ainoa mahdollisuus asian hoitamiseksi. Myös joidenkin asetyyppien kieltäminen niiden ulkonäön tms vuoksi koetaan ongelmalliseksi. Nyt ohjeissa mainittuja viranomaiskäyttöön tarkoitettujen ampuma-aseiden pienoispistoolikaliiperisia versioita käyttävät esimerkiksi practical- ja reserviläisampujamme harjoitteluun talvikautena sisäampumaradoilla, joilla järeämpien aseiden käyttö on kielletty.

Usein aktiivinen ampumaharrastus alkaa varusmiespalveluksen aikana jatkuen reserviläisharrastuksena. Varusmiespalveluksen suoritusta esitämme huomioitavaksi lupaviranomaisen tekemän kokonaisvaltaisen arvioinnin yhteydessä.

Metsästäjäjärjestöt tulevat antamaan myöhemmin oman lausuntonsa loukkupyntiaseista.